

Economia

El futur dels cursos massius oberts en línia

08/03/14 02:00 - CATEDRÀTIC DE BIOQUÍMICA I BIOLOGIA MOLECULAR, DIRECTOR DE L'ESCOLA DE DOCTORAT I VICERECTOR DE POLÍTICA CIENTÍFICA DE LA UB - **ENRIC I. CANELA**

S'ha celebrat el 1r aniversari de la plataforma Miríada X. Aquesta plataforma ofereix cursos massius oberts en línia, denominats MOOC (Massive Open Online Courses), i va ser creada per Universia, portal d'universitats espanyoles i iberoamericanes -creat i finançat pel Banco Santander- i Telefónica. Ambdues amb interessos a Amèrica Llatina.

Les universitats de l'Estat que tenen MOOC no només fan servir Miríada X. Algunes ja se n'han separat i han creat una plataforma pròpia, i altres, com la UAB, fan servir una plataforma americana (Coursera). Miríada X de moment no juga a primera divisió, pocs recursos en joc.

El MOOC són cursos en línia d'accés obert a través d'internet, dirigits a un nombre il·limitat de participants. Vídeos, exercicis i altre material encapsulat que es pot seguir des de qualsevol ordinador, tauleta, etcètera. Una crítica als MOOC és que no són més que això, amb un fòrum de discussió entre usuaris i sense una supervisió de l'aprenentatge. Cursos de formació de pagament fa molt que existeixen a la xarxa.

Ara una de les plataformes (NovoEd) vol oferir als seus socis, entre ells Stanford, un entorn interactiu i de col·laboració, suposo que sincrònic, per a cursos petits.

Els MOOC tenen grans defensors i grans detractors. Uns pensen que són el futur, la democratització de l'ensenyament superior. Altres no hi creuen, pensen que sense el professor a classe, res de res. O que cursos sense supervisió no donen garantia d'aprenentatge.

Els MOOC són un fenomen propi de la universalització de l'ús d'internet. No és fàcil predir res. Qui imaginava als anys noranta cap a on anirien les coses. Va haver-hi molts *negocis* i més fracassos. Qui podia predir un fenomen com Facebook.

Quina utilitat poden tenir per als estudiants que van a classe? Un ajut, però això ja no són MOOC, seran eines a la xarxa fetes servir pel professor. Per als estudiants presencials poden ser un complement asincrònic a l'estudi.

Universitat a distància.

Per als que no poden anar a classe regularment hi ha la universitat a distància. Des de l'any 1969 existeix l'Open University. Abans rebies un llibre, uns exercicis o un vídeo per correu postal, després podies interaccionar via satèl·lit i ara estan a la xarxa, ha canviat la fórmula d'accés, però poc el contingut.

On és teòricament la gran diferència? Que els MOOC són "massius i oberts", perquè són gratis i a l'abast de tothom.

Si ningú no paga, per què les universitats els fan? Les raons dels acadèmics són sovint altruistes. El plaer de fer productes útils per formar els estudiants. Innovar fent nous productes. Si arriben a molta gent, millor.

Els crearan, però a ningú no se li pot passar pel cap que aquest professor innovador i creatiu podrà fer-ne un seguiment *massiu*. En tot cas seguirà els seus estudiants. Sense un *mecenes* el curs serà modest i sense cap supervisió.

Amb tot, la xarxa és fantàstica. Als fòrums, els participants poden respondre's les preguntes i dubtes, comentar els treballs i proves inserits. Un *instructor* per moderar tot això pot funcionar. La intel·ligència artificial pot ajudar. No puc imaginar on arribaran les coses.

Què podrà obtenir el participant en obert? Un certificat d'assistència si el paga. Pagant més, un examen i un certificat d'aprofitament. En alguns casos, una matrícula i un seguiment. Res gratis més enllà del curs, que ja és molt. A mi ja m'està bé aprendre què és la nanotecnologia amb un curs com aquests, no em cal un títol, vull saber. Si em calgués, els MOOC no em servirien.

Per què hi ha empreses que s'hi dediquen? Per què el Massachusetts Institute of Technology (MIT) i la Universitat de Harvard s'han gastat més de 30 milions de dòlars en això? Sens dubte per vendre coneixement a altres països, també a casa. El negoci començarà ara. Harvard cobra 1.000 dòlars per quatre crèdits als pregraduats. El MIT ja en fa un a 500 dòlars.

Vendre cursos en anglès, francès i espanyol, no en català o alemany. Una formació no regulada en la qual només poden participar les llengües dominants. L'anglès, evidentment, el francès, que vol entrar, via Suïssa, a Àfrica, i l'espanyol que espera omplir Amèrica Llatina de cursos. Alguns països tindran universitats o franquícies amb prestigiosos professors enllaunats.

Qui paga?

Crec en el futur d'aquesta formació. El problema és qui paga. Als negocis cal invertir-hi. Les universitats públiques no poden gastar els diners que no tenen en aquest *negoci de risc*. Tampoc no saben fer negocis. Les empreses o les universitats que tinguin el soci adequat poden implicar-s'hi. Els governs que vulguin potenciar la presència fora hi poden col·laborar. Per tenir una referència, una plataforma comercial pressuposta 200.000 dòlars per cada curs. El cost és molt variable.

Amb la potenciació del MOOC es disminuiria la participació en els cursos presencials. Foto: ARXIU /J. RAMOS.

El MOOC són cursos en línia d'accés obert a través d'internet, dirigits a un nombre il·limitat de participants. Vídeos, exercicis i altre material encapsulat que es pot seguir des de qualsevol ordinador o tauleta. Una crítica als MOOC és que no són més que això, amb un fòrum de discussió entre usuaris i sense una supervisió de l'aprenentatge. Cursos de formació de pagament fa molt que existeixen a la xarxa

Enric I. Canela

Altres articles de l'autor

08/02/2014 **Les universitats són meritocràtiques o no són**

11/01/2014 **Recursos ben dirigits**

Més articles ...

La Generalitat ha fet una convocatòria per fer MOOC i hi ha posat 200.000 euros. Com a màxim es podien demanar 16.000 euros per curs. Pur entrenament.

Miríada X fa un any

Miríada X, una plataforma amb cursos massius oberts i *on line* (MOOC) en espanyol, acaba de complir un any de vida. La plataforma té el suport de 6 països iberoamericans, 28 universitats (20 de l'Estat espanyol i 8 d'Amèrica Llatina, dues catalanes: la Universitat Pompeu Fabra i la Universitat de Girona) i de 730 professors registrats. Té 37 cursos en marxa, i ja n'ha impartit 59.

Darrera actualització (Dissabte, 8 de març del 2014 02:00)

DESA LA NOTÍCIA A:

Des del **registre** pots veure i gestionar totes les notícies desades i de les que en fas seguiment.